

Edizzjoni Provv?orja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla)

7 ta' April 2022 (*)

"Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Artikolu 132(1)(b) – E?enzjonijiet favur ?erti attivitajiet ta' interess ?enerali – E?enzjoni tal-kura fi sptar u tal-kura medika – Stabbiliment li huwa sptar privat – Stabbiliment debitament irrikoxxut – Kundizzjonijiet so?jali komparab bli"

Fil-Kaw?a C?228/20,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa min-Niedersächsisches Finanzgericht (il-Qorti tal-Finanzi ta' Niedersachsen, il-?ermanja), permezz ta' de?i?joni tat?2 ta' Marzu 2020, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fit?2 ta' ?unju 2020, fil-pro?edura

I GmbH

vs

Finanzamt H,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn A. Arabayev, President tal-Ewwel Awla, li qieg?ed ja?ixxi b?ala President tat-Tieni Awla, I. Ziemele (Relatri?i), T. von Danwitz, P. G. Xuereb u A. Kumin, Im?allfin,

Avukat ?enerali: G. Hogan,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al I GmbH, minn W. Franz, Rechtsanwalt,
- g?all-Finanzamt H, minn K. Hintzelmann, b?ala a?ent,
- g?all-Gvern ?ermani?, minn J. Möller u S. Heimerl, b?ala a?enti,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn J. Jokubauskait? u L. Mantl, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tat?23 ta' Settembru 2021,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 132(1)(b) tad-

Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat?28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2006, L 347, p. 1, rettifika fil-?U 2007, L 335, p. 60, iktar 'il quddiem id-“Direttiva dwar il-VAT”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn I GmbH u I-Finanzamt H (I-Uffii??ju tat-Taxxa ta' H, il-?ermanja) dwar I-e?enzjoni mit-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) tas-servizzi tal-isptarijiet ipprovduuti minn I matul is-snин fiskali 2009 sa 2012.

II?kuntest ?uridiku

Id?dritt tal?Unjoni

3 L-Artikolu 131 tad-Direttiva dwar il-VAT jikkostitwixxi l-uniku artikolu li jinsab fil-Kapitolu 1, intitolat “Disposizzjonijiet ?enerali”, tat-Titolu IX tag?ha, intitolat “E?enzjonijiet”. Dan I-artikolu huwa fformulat kif ?ej:

“L-e?enzjonijiet ipprovduuti fil-Kapitoli 2 sa 9 g?andhom japplikaw ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijet o?rajn tal-Komunità skond kondizzjonijiet li I-Istati Membri g?andhom jistabilixxu g?all-finijiet li ji?guraw I-applikazzjoni korretta u ?ara ta' dawk I-e?enzjonijiet u tal-prevenzjoni ta' kawlunkwe eva?joni, evitar jew abbu? possibbli.”

4 L-Artikolu 132(1) tad-Direttiva dwar il-VAT, li jinsab fil-Kapitolu 2, intitolat “E?enzjonijiet g?al ?ertu attivitajiet fl-interess pubbliku”, tal-imsemmi Titolu IX, jipprevedi:

“L-Istati Membri g?andhom je?entaw it-transazzjonijiet li ?ejjin:

[...]

(b) sptar u kura medika u attivitajiet relatati mill-vi?in immexxija minn korpi regolati mid-dritt pubbliku jew, skond kondizzjonijet so?jali komparabbi ma' dawk applikabbi g?al korpi regolati mid-dritt pubbliku, minn sptarijiet, ?entri g?at-trattament mediku jew djanjos u stabblimenti o?rajn ta' natura simili debitament rikonoxxuti;

[...]"

5 L-Artikolu 133 tal-imsemmija direttiva jipprevedi:

“L-Istati Membri jistag?u jag?mlu I-g?oti lil korpi g?ajr dawk regolati mid-dritt pubbliku ta' kull e?enzjoni pprovduuta fil-punti (b), (g), (h), (i), (l), (m) u (n) ta' I-Artikolu 132(1) so??ett g?al kull ka? individuali g?al wie?ed jew i?jed mill-kondizzjonijiet li ?ejjin:

(a) il-korpi in kwistjoni m'g?andhomx jimmiraw sistemikament biex jag?mlu profitt, u kwalunkwe ammonti ?ejda li mandanakollu jirri?ultaw m'g?andhomx ji?u mqassma, imma g?andhom ikunu assenjati g?all-kontinwament u g?at-titjib tas-servizzi pprovduti;

(b) dawn il-korpi g?andhom ikunu mmani?jati u amministrati fuq ba?i essenzjalment volontarja minn persuni li m'g?andhomx interess dirett jew indirett, jew huma nfushom jew b'intermedji, fir-ri?ultati ta' I-attivitajiet ikkon?ernati;

(?) dawn il-korpi g?andhom i?ommu prezzi?iet approvati mill-awtoritajiet pubbli?i jew li ma je??edu? it-tali prezzi?iet approvati jew, fir-rigward ta' dawk is-servizzi li m'humie? so??etti g?all-approvazzjoni, prezzi?iet inqas minn dawk mi?muma g?al servizzi simili minn impri?i kummer?jali so??etti g?all-VAT;

(d) I-e?enzjonijiet m'g?andhomx jo?oolqu l-possibbiltà ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni bi ?vanta?? g?al impri?i kummer?jali so??etti g?all-VAT.

[...]"

6 L-Artikolu 134 tad-Direttiva dwar il-VAT jipprovdi:

"Il-provvista ta' merkanzia jew servizzi m'g?andhiex ting?ata e?enzjoni, kif previst fil-punti (b), (g), (h), (i), (l), (m) u (n) ta' l-Artikolu 132(1), fil-ka?ijiet li ?ejjin:

(a) fejn il-provvista m'hijiex essenzjali g?at-transazzjonijiet e?enti;

(b) fejn l-iskop ba?iku tal-provvista hu li tikseb d?ul addizzjonal g?all-korp in kwistjoni permezz ta' transazzjonijet li huma f'kompetizzjoni diretta ma' dawk ta' impi?i kummer?jali so??etti g?all-VAT."

Id?dritt ?ermani?

7 Skont il-punt 14 tal-Artikolu 4 tal-Umsatzsteuergesetz (il-Li?i dwar it-Taxxa fuq id-D?ul mill-Bejg?), tal?21 ta' Frar 2005 (BGBl. 2005 I, p. 386), fil-ver?joni applikabbi g?at-tilwima fil-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem l-“UStG”), huma e?entati mill-VAT:

[...]

(b) il-kura fi sptar u dik medika, inklu? id-dijanjosi, l-evalwazzjoni medika, il-prevenzjoni, ir-rijabilitazzjoni, l-ostetrija, is-servizzi ta' ospizju u kura fi tmiem il-?ajja, kif ukoll l-operazzjonijiet relatati mill-qrib mag?hom, li ji?u pprovduti minn korpi rregolati mid-dritt pubbliku. Il-benefi??ji msemmija fl-ewwel sentenza huma e?entati wkoll jekk ji?u pprovduti minn:

(aa) sptarijiet approvati fis-sens tal-Artikolu 108 [tal-Ktieb V tas-Sozialgesetzbuch (il-Kodi?i So?jali)];

[...]

(cc) korpi li ?ew inkarigati jipprovdu kura mill-fornituri ta' assigurazzjoni statutorja g?all-a??identi fis-sens tal-Artikolu 34 [tal-Ktieb VII tal-Kodi?i So?jali]."

8 L-Artikolu 108, intitolat "Sptarijiet approvati", tal-Ktieb V tal-Kodi?i So?jali (iktar 'il quddiem is-“SGB V”), jipprovdi:

"Il-fondi ta' assigurazzjoni g?as-sa??a jistg?u jipprokuraw kura fl-isptar biss mill-isptarijiet li ?ejjin (sptarijiet approvati):

1. [sptarijiet tal-università],

2. sptarijiet li huma inklu?i fi pjan tal-isptarijiet fuq livell tal-Land (sptarijiet inklu?i fil-pjan), jew

3. sptarijiet li kkonkludew kuntratt g?all-provvista ta' kura tas-sa??a mal-Landesverbände der Krankenkassen [(l-asso?jazzjonijiet tal-fondi ta' assigurazzjoni g?as-sa??a fil-livell tal-Land) u l-Verbände der Ersatzkassen [(l-asso?jazzjonijiet tal-fondi sostituti)]."

9 Fil-paragrafi 2 u 3 tieg?u, l-Artikolu 109 tas-SGB V, intitolat "Konklu?joni ta' kuntratti g?all-provvista ta' kura ma' sptarijiet", jipprevedi li:

“[...]

(2) Id-dritt li ji?i konklu? kuntratt g?all-provvista ta' kura tas-sa??a imsemmi fl-Artikolu 108(3) tas-SGB V ma japplikax [...]

(3) Il-kuntratt g?all-provvista ta' kura tas-sa??a msemmi fl-Artikolu 108(3) tas-SGB V ma g?andux ji?i konklu? f'ka? fejn I-isptar:

1. ma joffrix garanzija ta' kura fl-isptar effi?jenti u ekonomika,
2. [ma jissodisfax ?erti rekwi?iti ta' kwalità] jew
3. ma huwiex me?tie? g?all-finijiet li ti?i pprovduta kura fl-isptar ibba?ata fuq il-b?onn g?all-persuni assigurati.

[...]"

10 L-Artikolu 1, intitolat “Prin?ipju”, tal-Gesetz zur wirtschaftlichen Sicherung der Krankenhäuser und zur Regelung der Krankenhauspflegesätze (Krankenhausfinanzierungsgesetz) (il-Li?i dwar il-Finanzjament tal-Isptarijet), tal?10 ta' April 1991 (BGB1. 1991 I, p. 886, iktar 'il quddiem il-“KHG”), jipprevedi:

“(1) L-g?an ta' din il-Li?i huwa li tipprovdi sikurezza ekonomika g?all-isptarijet sabiex ti?i ?gurata lill-poplu kura ta' kwalità g?olja, ibba?ata fuq il-pazjent u fuq il-b?onn permezz ta' sptarijet effi?jenti, ta' kwalità g?olja, u m?addma b'mod indipendent u biex tikkontribwixxi g?al spi?a tal-kura tas-sa??a li hija so?jalment sostenibbli.”

11 L-Artikolu 6, intitolat “Pjan tal-isptarijet u programmi ta' investiment”, tal-KHG, jipprovdi, fil-paragrafu 1 tieg?u:

“Il-Länder g?andhom i?eju pjanijiet tal-isptar u programmi ta' investiment inti?i li jil?qu l-g?anijiet stabbiliti fl-Artikolu 1; l-ispejje? marbutin ma' dawn, b'mod partikolari l-impatt tag?hom fuq l-ispi?a g?all-kura tas-sa??a, g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni.”

It?tilwima fil?kaw?a prin?ipali u d?domandi preliminari

12 Ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali hija kumpannija li l-g?an tag?ha huwa l-ippjanar, il-?olqien u l-operat ta' sptar li fih huma rrappre?entati l-oqsma kollha tan-newrolo?ija.

13 Ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali tipprovdi servizzi ta' sptar fis-sens tad-dritt ?ermani? u l-operat tag?ha huwa awtorizzat mill-Istat. Madankollu, hija ma hijiex integrata fil-pjan tal-?ti?ijiet tal-isptarijet tal-Land ta' Niedersachsen u g?alhekk ma hijiex stabbiliment li jaqa' ta?t il-pjan tal-isptarijet fis-sens tal-punt 2 tal-Artikolu 108 tas-SGB V. Ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali ma hijiex stabbiliment tal-kura kopert minn kuntratt peress li ma kkonkludietx kuntratti g?all-provvista ta' servizzi ta' kura mal-fondi tal-assigurazzjoni g?all-mard jew mal-fondi sostituti fis-sens tal-punt 3 tal-Artikolu 108 tas-SGB V.

14 Il-pazjenti tar-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali huma pazjenti privati, li j?allsu minn buthom g?at-trattament tag?hom u li jing?ataw a??ess g?al dan it-trattament wara li jkunu g?amlu ?las bil-quddiem, pazjenti affiljati ma' skema ta' assigurazzjoni g?all-mard privata u/jew li huma intitolati g?all-Beihilfe (g?ajnuna m?allsa lill-uffi?jali fil-ka? ta' mard), pazjenti msej?a “konsulari”, li firrigward tag?hom l-ambaxxata ta' Stat barrani to?ro? konferma li ser tassumi responsabbiltà g?all-ispejje?, pazjenti li huma membri tal-forzi armati ?ermani?i, pazjenti li huma koperti minn organu

ta' previdenza professionali u pazjenti affiljati mal-iskema ta' assigurazzjoni g?all-mard statutorja. Il-pazjenti affiljati ma skemi ta' assigurazzjoni g?all-mard privati jew statutorji kienu ji?u ttrattati ka? b'ka? wara konferma li ser ti?i assunta responsabbiltà g?all-ispejje? mid-dipartimenti responsabili g?all-g?ajnuna m?allsa lill-uffi?jali fil-ka? ta' mard, mill-fondi ta' assigurazzjoni g?all-mard, mill-fondi sostituti jew mill-assigurazzjonijiet privati. Fil-ka? tal-pazjenti konsulari, ir-responsabbiltà g?all-ispejje? kienet tittie?ed mill-organi so?jali barranin permezz tal-ambaxxati kkon?ernati.

15 Inizjalment, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali kienet tiffattura s-servizzi ta' sptar, il-kura medika, kif ukoll it-tran?azzjonijiet li kienu marbuta mill-qrib mag?hom fuq il-ba?i ta' rati fissi g?al kull jum ta' kura, kif hija l-u?anza g?all-isptarijiet imsemmija fl-Artikolu 108 tas-SGB V, rati li mag?hom kienu ji?diedu l-eventwali supplimenti, meta l-pazjenti kienu rrikoverati fi kmamar individwali jew doppji. Is-servizzi medi?i fakultattivi kienu ji?u ffatturati separatament. Sussegwentement, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali ffatturat progressivament id-diversi servizzi tag?ha abba?i ta' rati fissi g?al kull grupp ta' ka?ijiet, skont sistema msej?a "Diagnosis Related Group" (grupp omo?enju ta' djanjosi). Fl?2011, 15 sa 20 % tal-?ranet ta' kura fi sptar ?ew iffatturati skont din is-sistema.

16 Fit?28 ta' ?unju 2012, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali kkonkludiet kuntratt qafas fis-sens tal-punt 14(b)(cc) tal-Artikolu 4 tal-UStG ma' fond ta' assigurazzjoni g?al in?identi, li ja?ixxi b?ala organu tal-iskema statutorja ta' assigurazzjoni g?al in?identi, b'effett mill?1 ta' Lulju 2012.

17 Fid-dikjarazzjonijiet fiskali tag?ha dwar it-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? g?as-snin 2009 sa 2012, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali ttrattat is-servizzi ta' sptar iffatturati abba?i ta' rati fissi ta' kura kif ukoll it-tariffi ffatturati lit-tobba li kellhom sodod f'dipartiment tal-isptar b?ala tran?azzjonijiet e?entati mit-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg?.

18 Fil-kuntest ta' kontroll fiskali mwettaq mill-Finanzamt für Grossbetriebsprüfung H (I-Uffi??ju tat-Taxxa Responsabili g?all-Kontroll tal-Impri?i I-Kbar ta' H, il-?ermanja) I-uffi?jal li wettqet I-e?ami qieset li I-parti I-kbira tas-servizzi tar-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali, imwettqa qabel I?1 ta' Lulju 2012, ma kellhomx ji?u e?entati mill-VAT min?abba li, qabel dik id-data, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali ma kinitx sptar approvat. Din il-po?izzjoni ?iet ikkonfermata mill-Uffi??ju tat-Taxxa permezz ta' de?i?joni tas?6 ta' Settembru 2017.

19 Ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali tqis li dawn is-servizzi huma e?entati mill-VAT skont I-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT. Hija ssostni li hija topera sptar awtorizzat u li hija tipprovdi servizzi tal-isptarijiet u terapiji b'mod analogu g?al organu rregolat mid-dritt pubbliku. L-attività tag?ha hija ta' interess ?enerali. Fil-fatt, minn na?a, hija tipproponi firxa ta' servizzi komparabili g?al dik tal-isptarijiet pubbli?i jew integrati fil-pjan tal-isptarijiet. Min-na?a I-o?ra, hija tipprovdi s-servizzi tag?ha lil kull persuna, kemm jekk din tkun affiljata ma' skema ta' assigurazzjoni statutorja jew privata, u kemm jekk ma tkunx assigurata. L-ispejje? relatati mat-terapiji huma fil-parti I-kbira tag?hom im?allsa minn organi tas-sigurtà so?jali, li ma jinkludux biss il-fondi ta' assigurazzjoni g?all-mard statutorji, i?da wkoll il-forzi armati ?ermani?i, I-organi ta' previdenza professionali, is-servizzi ta' allokazzjoni tal-g?ajnuna m?allsa lill-uffi?jali fil-ka? ta' mard u I-ambaxxati. Il-pazjenti li I-ispejje? tag?hom huma b'hekk koperti minn organi tas-sigurtà so?jali kienu jirrappre?entaw rispettivamente 33.08 % fl?2009, 34.31 % fl?2010, 38.15 % fl?2011 u 40.30 % fl?2012 tal-?ranet ta' rikoveru fi sptar.

20 Il-qorti tar-rinviju tindika li r-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali ma tissodisfax il-kundizzjonijiet ta' e?enzjoni previsti fil-punt 14(b)(aa) tal-Artikolu 4 tal-UStG u li hija tista' tinvoka I-e?enzjoni prevista fil-punt 14(b)(cc) tal-Artikolu 4 tal-UStG b'effett mill?1 ta' Lulju 2012 biss, id-data tad-d?ul fis-se?? tal-kuntratt qafas konklu? mal-fond tal-assigurazzjoni g?al in?identi.

21 Il-qorti tar-rinviju tirrileva li, g?all-isptarijiet li ma humiex organi rregolati mid-dritt pubbliku, il-punt 14(b)(aa) tal-Artikolu 4 tal-UStG jirri?erva I-e?enzjoni mill-VAT g?all-isptarijiet li kienu minn tal-

ewwel li ?ew integrati fil-pjan tal-isptarijiet u li s-servizzi tag?hom jissodisfaw ?ti?ijiet iddefiniti firrigward tad-dritt tas-sigurtà so?jali. Konformement mal-Artikolu 108 u mal-punt 3 tal-Artikolu 109(3) tas-SGB V, il-fondi tal-assigurazzjoni g?all-mard jew il-fondi sostituti statutorji jistg?u jikkonkludu kuntratt g?all-provvista ta' servizzi ta' kura ma' sptar bil-kundizzjoni biss li dan ikun me?tie? g?al kura fl-isptar adattata g?all?-ti?ijiet tal-persuni assigurati. Anki meta sptar ikun integrat fi pjan tal-isptarijiet, l-aspetti ekonomi?i jibqq?u rilevanti peress li, skont l-Artikolu 1 tal-KHG, l-g?an ta' din il-li?i tal-a??ar huwa li tikkontribwixxi g?all-istabbiliment ta' tariffe g?all-kura ra?onevoli.

G?aldaqstant, skont il-qorti tar-rinviju, ebda sptar supplimentari ma jista' ji?i integrat fil-pjan tal-isptarijiet tal-Land tieg?u, u g?aldaqstsant lanqas ma jista' jikkonkludi kuntratti g?all-provvista ta' servizzi ta' kura mal-fondi tal-iskema statutorja tal-assigurazzjoni g?all-mard meta, fi ?dan dan il-Land, ikun hemm numru suffi?jenti ta' sodod ta' sptar disponibbli g?al dixxiplina medika partikolari.

22 G?aldaqstant, il-qorti tar-rinviju tqis li s-sistema ta' taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? twassal sabiex servizzi komparabbi ji?u ttrattati b'mod differenti. Il-vanta?? mog?ti lil ?erti sptarijiet meta mqabbla ma' o?rajn huwa bba?at biss fuq il-fatt li dawn l-isptarijiet huma iktar antiki u setg?u kienu l-ewwel li ?ew integrati fil-pjan tal-isptarijiet jew li kkonkludew kuntratti g?all-provvista ta' servizzi ta' kura.

23 Barra minn hekk, il-qorti tar-rinviju tippre?i?a li, fi ?dan il-?urisprudenza tal-Bundesfinanzhof (il-Qorti Federali tal-Finanzi, il-?ermanja), ?ar?et tendenza li tqis li l-punt 14 tal-Artikolu 4 tal-UStG ma jissodisfax ir-rekwi?iti stabbiliti fl-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT min?abba li l-e?enzjoni fiskali tas-servizzi offruti fl-isptarijiet li ma humiex organi rregolati mid-dritt pubbliku hija possibbli biss bil-kundizzjoni li dawn is-servizzi jissodisfaw ?ti?ijiet iddefiniti fid-dawl tad-dritt tas-sigurtà so?jali.

24 Sabiex ji?i ddeterminat jekk is-servizzi ta' kura fi sptar offruti mir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali u t-tran?azzjonijiet li huma marbuta mill-qrib mag?hom ?ewx iprovduti f'kundizzjonijiet so?jali komparabbi ma' dawk tal-organi rregolati mid-dritt pubbliku fis-sens tal-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT, il-qorti tar-rinviju g?andha dubju dwar ir-rilevanza tal-kriterji relatati mal?estjoni, mal-istrutturi tal-ispejje? u mal-prestazzjoni ekonomika tal-istabbiliment inkwistjoni, kif adottati mill-Bundesfinanzhof (il-Qorti Federali tal-Finanzi). Hija tqis li l-po?izzjoni li g?andha tittie?ed g?andha tkun iktar mill-perspettiva tal-pazjent.

25 B'mod partikolari, il-kundizzjonijiet so?jali huma komparabbi meta l-ispejje? tal-ma??oranza tal-pazjenti jit?allsu minn organi tas-sigurtà so?jali. L-ammont tal-ispejje? netti ta' sptar ma huwiex kriterju xieraq sabiex ji?i stabbilit jekk sptar privat joffrix is-servizzi tieg?u ta?t kundizzjonijiet so?jali komparabbi ma' dawk ta' sptar pubbliku, peress li t-tariffi proposti minn sptar privat spe?jalizzat huma ne?essarjament og?la minn dawk ta' sptar pubbliku li jiprovo wkoll numru ta' trattamenti medi?i sempli?i li ma je?ti?ux tag?mir li jiswa ?afna flus.

26 F'dawn i?-?irkustanzi, in-Niedersächsisches Finanzgericht (il-Qorti tal-Finanzi ta' Niedersachsen, il-?ermanja) idde?idiet li tissospendi l-pro?edura quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

"(1) Il-punt 14(b) tal-Artikolu 4 tal-[UStG] huwa kompatibbli mal-Artikolu 132(1)(b) tad-[Direttiva dwar il-VAT], sa fejn sptarijiet li ma jkunux korpi rregolati mid-dritt pubbliku jikkwalifikaw g?al e?enzjoni mit-taxxa bil-kundizzjoni li jkunu approvati fis-sens tal-Artikolu 108 tas-[SGB V]?

(2) Jekk l-ewwel domanda ting?ata risposta fin-negattiv: f'liema kundizzjonijiet hija kura mill-isptar iprovduta minn sptarijiet rregolati mid-dritt privat mog?tiya f'kondizzjonijet so?jali komparabbi', fis-sens tal-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT, ma' kura mill-isptar iprovduta minn korpi rregolati mid-dritt pubbliku?"

Fuq id?domandi preliminari

Fuq l?ewwel domanda

27 Mill-indikazzjonijiet mog?tija mill-qorti tar-rinviju jirri?ulta li d-dispo?izzjonijiet tad-dritt ?ermani? rilevanti g?as-soluzzjoni tat-tilwima fil-kaw?a prin?ipali jipprevedu li sptar li ma huwiex organu rregolat mid-dritt pubbliku jista' jibbenefika mill-e?enzjoni mill-VAT, konformement mal-punt 14(b)(aa) tal-Artikolu 4 tal-UStG, jekk dan l-isptar ikollu approvazzjoni fis-sens tal-Artikolu 108 tas-SGB V, jew g?aliex ikun integrat fil-pjan tal-isptarijiet ta' Land jew min?abba l-konklu?joni ta' kuntratti g?all-provvista ta' servizzi ta' kura mal-fondi ta' assigurazzjoni g?all-mard jew mal-fondi sostituti statutorji.

28 Madankollu, il-Gvern ?ermani? isemmi element komplimentari relatat mad-dritt nazzjonali. Huwa jispe?ifika li minn ?irkulari amministrattiva, applikabbli b'effett mill?1 ta' Jannar 2009, jirri?ulta li anki l-isptarijiet privati li ma humiex approvati fis-sens tal-Artikolu 108 tas-SGB V jistg?u jibbenefikaw mill-e?enzjoni mill-VAT meta s-servizzi tag?hom jikkorrispondu g?as-servizzi pprovduti mill-isptarijiet operati minn organi pubbli?i jew minn sptarijiet approvati fis-sens tal-Artikolu 108 tas-SGB V u meta l-ispejje? ta' dawn is-servizzi jit?allsu, fil-parti l-kbira tag?hom, mill-fondi tal-assigurazzjoni g?all-mard jew minn organi o?ra tas-sigurtà so?jali.

29 F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li, fil-kuntest tal-pro?edura prevista fl-Artikolu 267 TFUE, il-Qorti tal-?ustizzja hija awtorizzata biss li tag?ti de?i?joni dwar l-interpretazzjoni jew il-validità tad-dritt tal-Unjoni fid-dawl tas-sitwazzjoni fattwali u legali kif deskritta mill-qorti tar-rinviju, sabiex tag?ti li din tal-a??ar l-elementi utli g?as-soluzzjoni tat-tilwima li jkollha quddiemha (sentenza tas?17 ta' Di?embru 2020, Onofrei, C?218/19, EU:C:2020:1034, punt 18 u l-?urisprudenza ??itata).

30 B'hekk, il-Qorti tal-?ustizzja g?andha tirrispondi g?ad-domandi tal-qorti nazzjonali kif saru u fil-limiti stabbiliti minn din tal-a??ar.

31 G?aldaqstant, l-ewwel domanda g?andha ti?i e?aminata fid-dawl tal-punti ta' li?i deskritti mill-qorti tar-rinviju, li tag?mel din id-domanda fid-dawl tal-kundizzjonijiet previsti fl-Artikolu 108 tas-SGB V. Issa, i?-?irkulari amministrattiva invokata mill-Gvern ?ermani? ma tistax idda??al inkwistjoni r-rilevanza ta' din id-domanda, u dan iktar u iktar g?aliex dan il-gvern ma huwiex qieg?ed jikkontesta l-applikabbiltà tal-kundizzjonijiet kif indikati mill-qorti tar-rinviju, i?da, l-iktar l-iktar, isemmi kundizzjonijiet alternattivi supplimentari li ma ssemmewx minn dik il-qorti.

32 F'dawn i?-?irkustanzi, g?andu jitqies li, permezz tal-ewwel domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju qieg?da essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT g?andux ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprevedi li s-servizzi ta' kura pprovduti minn sptar privat huma e?entati mill-VAT jekk dan l-isptar ikun approvat konformement mad-dispo?izzjonijiet nazzjonali dwar l-iskema ?enerali ta' assigurazzjoni g?all-mard min?abba l-integrazzjoni tieg?u fil-pjan tal-isptarijiet ta' Land jew min?abba l-konklu?joni ta' kuntratti g?all-provvista ta' servizzi ta' kura mal-fondi ta' assigurazzjoni g?all-mard jew mal-fondi sostituti statutorji.

33 Skont ?urisprudenza stabbilita, g?all-finijiet tal-interpretazzjoni ta' dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni, ma g?andhomx jittie?du inkunsiderazzjoni biss il-kliem tag?ha, i?da g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni wkoll il-kuntest tag?ha u l-g?anijiet imfittxija mil-le?i?lazzjoni li minnha tag?mel parti (sentenza tat?28 ta' Ottubru 2021, Magistrat der Stadt Wien (?amster komuni - II), C?357/20, EU:C:2021:881, punt 20).

34 F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li l-kliem u?at sabiex ji?u indikati l-e?enzjonijiet li jinsabu fl-

Artikolu 132 tad-Direttiva dwar il-VAT g?andu ji?i interpretat b'mod strett peress li dawn l-e?enzjonijiet jikkostitwixxu derogi mill-prin?ipju ?enerali li l-VAT g?andha tin?abar fuq kull provvista ta' servizzi mag?mula bi ?las minn persuna taxxabbli. Madankollu, l-interpretazzjoni ta' dan il-kliem g?andha tossova r-rekwi?iti tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali inerenti fis-sistema komuni tal-VAT u g?andha tkun konformi mal-g?anijiet imfittxija permezz tal-imsemmija e?enzjonijiet. B'hekk, din ir-regola ta' interpretazzjoni stretta ma tfissirx li l-kliem u?at sabiex ji?u ddefiniti l-e?enzjonijiet previsti fl-imsemmi Artikolu 132 g?andu ji?i interpretat b'mod li j?a??ad lil dawn l-e?enzjonijiet mill-effetti tag?hom (sentenza tal?15 ta' April 2021, Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA, C?846/19, EU:C:2021:277, punt 57).

35 Dawn ir-regoli ta' interpretazzjoni japplikaw g?all-kundizzjonijiet spe?ifi?i li huma me?tie?a sabiex wie?ed jibbenefika mill-e?enzjonijiet previsti fl-Artikolu 132 tad-Direttiva dwar il-VAT, u b'mod partikolari g?al dawk li jirrigwardaw il-kwalità jew l-identità tal-operatur ekonomiku li jwettaq provvisti koperti minn e?enzjoni (sentenza tal?10 ta' ?unju 2010, CopyGene, C?262/08, EU:C:2010:328, punt 57).

36 Mill-formulazzjoni tal-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT jirri?ulta li l-Istati Membri g?andhom je?entaw il-kura fi sptar u l-kura medika kif ukoll it-tran?azzjonijiet li huma marbuta mill-qrib mag?hom, ipprovduți minn organi rregolati mid-dritt pubbliku jew, "skond kondizzjonijiet so?jali komparabbi" ma' dawk applikabbi g?al dawn tal-a??ar, "minn sptarijiet, ?entri g?at-trattament mediku jew djanjosu u stabblimenti o?rajin ta' natura simili debitament rikonoxxuti".

37 Konformement mal-formulazzjoni ta' din id-dispo?izzjoni, huma me?tie?a ?ew? kundizzjonijiet kumulativi sabiex is-servizzi ta' kura fi sptar, ta' kura medika kif ukoll it-tran?azzjonijiet li huma marbuta mill-qrib mag?hom, offerti minn entità li ma hijiex organu rregolat mid-dritt pubbliku, ikunu jistg?u ji?u e?entati mill-VAT. L-ewwel kundizzjoni hija marbuta mas-servizzi pprovduti u tirrikjedi li dawn jitwettqu f'kundizzjonijiet so?jali komparabbi ma' dawk applikabbi g?all-organi rregolati mid-dritt pubbliku (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal?5 ta' Marzu 2020, Idealmed III, C?211/18, EU:C:2020:168, punti 20 u 21).

38 It-tieni kundizzjoni tirrigwarda l-kwalità tal-istabbiliment li jiprovdawn is-servizzi u te?i?i li l-operatur ikun sptar, ?entru ta' kura medika u ta' dijanjosu jew stabbiliment ie?or tal-istess natura debitament irrikonoxxut.

39 F'dan il-ka?, il-qorti tar-rinviju g?andha dubju dwar il-kompatibbiltà ma' din it-tieni kundizzjoni tad-dispo?izzjonijiet tad-dritt ?ermani? li jirri?ervaw l-e?enzjoni mill-VAT g?all-isptarijiet approvati abba?i tad-dispo?izzjonijiet nazzjonali dwar l-iskema ?enerali ta' assigurazzjoni g?all-mard.

40 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li, b?ala prin?ipju, huwa d-dritt nazzjonali ta' kull Stat Membru li g?andu jistabbilixxi r-regoli dwar kif ir-rikonoxximent ta' stabbiliment g?all-finijiet tal-g?oti tal-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT jista' jing?ata lill-istabbilimenti li jitolbu tali rikonoxximent. L-Istati Membri g?andhom mar?ni ta' diskrezzjoni f'dan ir-rigward (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal?10 ta' ?unju 2010, CopyGene, C?262/08, EU:C:2010:328, punt 63 u l-?urisprudenza ??itata).

41 Tali rikonoxximent ma je?tie?x pro?edura formali u ma g?andux jirri?ulta ne?essarjament minn dispo?izzjonijiet nazzjonali ta' natura fiskali (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal?10 ta' ?unju 2010, CopyGene, C?262/08, EU:C:2010:328, punt 61).

42 Meta persuna taxxabbli titlob li tibbenefika mill-kwalità ta' stabbiliment debitament irrikonoxxut fis-sens tal-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT, l-awtoritatjet kompetenti g?andhom josservaw il-limiti tas-setg?a diskrezzjonal mog?tija minn din l-a??ar dispo?izzjoni billi japplikaw il-prin?ipji tad-dritt tal-Unjoni, b'mod partikolari l-prin?ipju ta' ugwaljanza fit-trattament, li,

fil-qasam tal-VAT, huwa espress permezz tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal?10 ta' ?unju 2010, CopyGene, C?262/08, EU:C:2010:328, punt 64 u l-?urisprudenza ??itata).

43 Huwa fid-dawl ta' dawn il-prin?ipji li g?andhom ji?u ddeterminati l-limiti tas-setg?a diskrezzjonali mog?tija mid-Direttiva dwar il-VAT lil Stat Membru u li g?andu ji?i e?aminat jekk l-Artikolu 132(1)(b) ta' din id-direttiva g?andux ji?i interpretat fis-sens li l-fatt li sptar privat ikun su??ett g?all-kundizzjoni li jkun approvat konformement mad-dispo?izzjonijiet nazzjonali dwar l-iskema ?eneral ta' assigurazzjoni g?all-mard, li jimplika li l-imsemmi sptar ikun jew integrat fil-pjan tal-isptarijiet lokali jew ikun ikkonkluda kuntratti g?all-provvista ta' servizzi ta' kura mal-fondi ta' assigurazzjoni g?all-mard jew mal-fondi sostituti statutorji, jaqa' ta?t tali limiti.

44 G?alhekk, g?andu ji?i vverifikat, l-ewwel, jekk ir-rekwi?it li wie?ed ikun "debitament irrikoxxut" japplikax g?all-entitajiet kollha msemmija fl-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT jew jekk japplikax biss g?al "stabblimenti o?rajin ta' natura simili", fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni.

45 F'dan ir-rigward, g?andu qabel kollox ji?i kkonstatat li, fil-ver?jonijiet bil-lingwa Fran?i?a, Portugi?a, Rumena, Spanjola u Taljana tal-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT, l-espressjoni "debitament rikonoxxuti" tinsab wara r-referenza g?al "stabblimenti o?rajin ta' natura simili", filwaqt li, f'ver?jonijiet lingwisti?i o?ra, b'mod partikolari dawk bil-?ermani?, bl-Ingli? u bil-Latvjan, l-espressjoni "debitament rikonoxxuti" tinsab bejn il-kliem "o?rajin" u "stabblimenti ta' natura simili". G?aldaqstant, ?erti ver?jonijiet lingwisti?i tal-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT jissu??erixxu li huma biss l-?stabblimenti l-o?ra ta' natura simili" li huma su??etti g?ar-rekwi?it li jkunu "rikonoxxuti debitament", filwaqt li ver?jonijiet o?ra jammettu li dan ir-rekwi?it japplika g?all-kategoriji kollha ta' stabblimenti privati msemmija f'din id-dispo?izzjoni.

46 Issa, skont ?urisprudenza stabbilita, id-dispo?izzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni g?andhom ji?u interpretati u applikati b'mod uniformi fid-dawl tal-ver?jonijiet redatti bil-lingwi kollha tal-Unjoni Ewropea (sentenza tas?26 ta' Lulju 2017, Mengesteab, C?670/16, EU:C:2017:587, punt 82 u l-?urisprudenza ??itata).

47 Minn ?urisprudenza stabbilita jirri?ulta wkoll li l-formulazzjoni u?ata f'wa?da mill-ver?jonijiet lingwisti?i ta' dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni ma tistax isservi b?ala ba?i unika g?all-interpretazzjoni ta' din id-dispo?izzjoni u lanqas ma tista' ting?ata priorità fuq il-ver?jonijiet lingwisti?i l-o?ra (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat?28 ta' Ottubru 2021, KAHL u Roeper, C?197/20 u C?216/20, EU:C:2021:892, punt 33 u l-?urisprudenza ??itata).

48 F'dan il-ka?, sa fejn, sabiex ikunu jistg?u jibbenefikaw mill-e?enzjoni, "stabblimenti o?rajin" g?andhom ikunu "ta' natura simili" b?al "sptarijiet u ?entri g?at-trattament mediku jew dijanjosí", il-kundizzjoni tar-rikonoxximent ta' stabbliment g?andha tintiehem b?ala li tkopri l-istabbilimenti kollha msemmija fl-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT.

49 Tali interpretazzjoni hija kkorroborata mill-kuntest u mill-g?an tal-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT.

50 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i rrilevat, l-ewwel nett, fir-rigward tal-kuntest tal-imsemmija dispo?izzjoni, li din tinsab fil-Kapitolu 2, intitolat "E?enzjonijet g?al ?ertu attivitajiet fl-interess pubbliku", tat-Titolu IX ta' din id-direttiva. G?alhekk, din l-e?enzjoni tikkon?erna l-istabbilimenti li jsegwu g?anijiet ta' interess ?eneral.

51 Sussegwentement, mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li s?servizzi ta' natura medika mwettqa bl-g?an li ti?i protetta s-sa??a tal-individwi, inklu? l-g?an li tin?amm u li ti?i

stabbilita mill-?did, jistg?u jibbenefikaw mill-e?enzjoni prevista fl?Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT (sentenza tal?21 ta' Marzu 2013, PFC Clinic, C?91/12, EU:C:2013:198, punt 27 u l-urisprudenza ??itata).

52 Minn dan isegwi li, fil-kuntest tal-e?enzjoni stabbilita fl-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT, l-g?an tas-servizzi huwa rilevanti g?all-finijiet tal-evalwazzjoni ta' jekk dawn is-servizzi humiex e?entati mill-VAT u ta' jekk l-istababiliment ikkon?ernat jaqax ta?t l-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT. Fil-fatt, din l-e?enzjoni hija inti?a li tapplika g?as-servizzi li l-g?an tag?hom ikun id-djanjos, il-kura jew il-fejjan tal-mard jew tal-anomaliji tas-sa??a jew il-protezzjoni, i?-?amma jew l-istababiliment mill-?did tas?sa??a tal?persuni, i?da ma tinkludix is-servizzi li jindirizzaw g?anijiet purament ko?meti?i (sentenza tal?21 ta' Marzu 2013, PFC Clinic, C?91/12, EU:C:2013:198, punti 28 u 29).

53 Fl-a??ar nett, g?andu jitfakkar li l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 133 tad-Direttiva dwar il-VAT jippermetti lill-Istati Membri jissu??ettaw l-g?oti tal-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(b) ta' din id-direttiva g?all-osservanza ta' wa?da jew iktar mill-kundizzjonijiet imsemmija f'dan l-Artikolu 133. Dawn il-kundizzjonijiet jikkon?ernaw l-g?anijiet tal-imsemmija organi, il-?estjoni tag?hom u l-prezzijiet applikati minnhom u jikkon?ernaw l-organi privati kollha koperti mill-imsemmi Artikolu 132(1)(b).

54 Fid-dawl tas-setg?a diskrezzjonali li g?andhom l-Istati Membri f'dan il-kuntest, kif imfakkars fil-punt 40 ta' din is-sentenza, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-e?istenza tal-possibbiltà prevista fl-ewwel paragrafu tal-Artikolu 133 tad-Direttiva dwar il-VAT tikkorrobora l-interpretazzjoni fis-sens li d-dritt nazzjonali ta' kull Stat Membru g?andu jistabbilixxi r-regoli dwar kif tali rikonoxximent jista' jing?ata lill-istababilimenti li jitolbuh, anki jekk il-fatt li Stat Membru ma jkunx e?er?ita din il-possibbiltà ma jaffettwax il-possibbiltà li stabbiliment ji?i rrikonoxxut g?all-finijiet tal-g?oti tal-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas?6 ta' Novembru 2003, Dornier, C?45/01, EU:C:2003:595, punti 64 sa 66).

55 Madankollu, ir-rikonoxximent ta' stabbiliment fis-sens tal-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT ma g?andux ji?i assimilat mal-awtorizzazzjoni li jitwettqu ?erti tran?azzjonijiet konformement mal-le?i?lazzjoni nazzjonali g?aliex jekk ikun hekk dan i?a??ad lill-awtoritajiet nazzjonali mis-setg?a diskrezzjonali li tag?tihom din id-dispo?izzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal?10 ta' ?unju 2010, CopyGene, C?262/08, EU:C:2010:328, punt 75).

56 Minn dan isegwi li r-rikonoxximent b?ala stabbiliment li jista' ji?i e?entat mill-VAT, ta?t l-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT, jippermetti lill-Istati Membri, minn na?a, ji?guraw li jkunu biss l-istababilimenti li jwettqu l-aktivitajiet li jikkorrispondu g?all-g?anijiet ta' din id-dispo?izzjoni li jibbenefikaw minn tali e?enzjoni u, min-na?a l-o?ra, jissu??ettaw il-benefi??ju tal-imsemmija e?enzjoni g?all-osservanza tal-kundizzjonijiet, previsti fl-Artikolu 133 tad-Direttiva dwar il-VAT, u ma jistax, g?aldaqstant, ikun limitat biss g?al "stabbilimenti o?rajn" koperti mill-ewwel dispo?izzjoni.

57 Fir-rigward tal-g?an imfittex mill-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT, g?andu jitfakkar li din id-dispo?izzjoni hija inti?a b'mod partikolari li tnaqqas l-ispejje? tal-kura tas-sa??a u li tag?mel din il-kura iktar a??essibbli g?all-individwi (sentenza tas?6 ta' Novembru 2003, Dornier, C?45/01, EU:C:2003:595, punt 43), li jimplika wkoll l-a??essibbiltà ta' kura ta' kwalità tajba.

58 L-g?an ta' interess ?enerali mfitteks minn din id-dispo?izzjoni jsostni interpretazzjoni fis-sens li s-setg?a diskrezzjonali, li g?andhom l-Istati Membri, konformement mal-?urisprudenza mfakkra fil-punt 40 ta' din is-sentenza, tirrigwarda l-istababilimenti kollha msemmija f'din id-dispo?izzjoni.

59 Barra minn hekk, tali interpretazzjoni hija konformi mal-prin?ipju ta' newtralità fiskali, li

jipprekludi b'mod partikolari, kif imsemmi fil-punt 42 ta' din is-sentenza, li operaturi li jwettqu l-istess tran?azzjonijiet ji?u ttrattati b'mod differenti fil-qasam tal-?bir tal-VAT (sentenza tas?6 ta' Novembru 2003, Dornier, C?45/01, EU:C:2003:595, punt 44).

60 Minn dan isegwi li Stat Membru jista', fl-e?er?izzju tas-setg?a diskrezzjonal tieg?u, jissu??etta sptar privat g?all-kundizzjoni li jkun "debitament rikonoxxut" sabiex is-servizzi ta' kura pproduzi minnu ta?t kundizzjonijiet so?jali komparabbi ma' dawk applikabbi g?all-organi rregolati mid-dritt pubbliku jkunu jistg?u ji?u e?entati konformement mal-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT.

61 Fir-rigward, it-tieni, tal-elementi li g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni g?all-finijiet tar-rikonoxximent b?ala stabbilimenti li jistg?u jibbenefikaw mill-e?enzjoni mill-VAT, fis-sens tal-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT, l-awtoritajiet nazzjonali g?andhom, konformement mad-dritt tal-Unjoni u su??etti g?all-ist?arri? tal-qrati nazzjonali, jie?du inkunsiderazzjoni diversi elementi, fosthom in-natura ta' interess ?enerali tal-attivitajiet tal-persuna taxxabbi kkon?ernata, il-fatt li persuni taxxabbi o?ra li jwettqu l-istess attivitajiet jibbenefikaw di?à minn rikonoxximent simili kif ukoll il-fatt li l-ispejje? tas-servizzi inkwistjoni eventwalment jit?allsu, fil-parti l-kbira tag?hom, minn fondi g?all-mard jew minn organi o?ra tas-sigurtà so?jali (sentenza tal?10 ta' ?unju 2010, CopyGene, C?262/08, EU:C:2010:328, punt 65 u l-?urisprudenza ??itata).

62 Barra minn hekk, kif ?ie rrilevat fil-punt 42 ta' din is-sentenza, is-setg?a diskrezzjonal mog?tija mill-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT hija limitata mir-rekwi?iti li jirri?ultaw mill-prin?ipju ta' newtralità fiskali.

63 Fil-fatt, fil-kuntest tal-implimentazzjoni tal-e?enzjoni stabbilita fl-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT, l-osservanza tan-newtralità fiskali te?i?i, b'mod partikolari, li l-organi kollha li ma jkunux organi rregolati mid-dritt pubbliku jitqieg?du f'po?izzjoni ta' ugwaljanza g?all-finijiet tar-rikonoxximent tag?hom fir-rigward tal-provvista ta' servizzi simili (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat?8 ta' ?unju 2006, L.u.P., C?106/05, EU:C:2006:380, punt 50).

64 F'dan il-ka?, mill-indikazzjonijiet mog?tija mill-qorti tar-rinviju jirri?ulta li, fid-dritt ?ermani?, l-approvazzjoni ta' sptar privat, konformement mad-dispo?izzjonijiet nazzjonali dwar l-iskema ?enerali ta' assigurazzjoni g?all-mard, timplika li dan l-istabbiliment ikun ?ie integrat fil-pjan tal-isptarijiet ta' Land jew ikkonkluda kuntratti g?all-provvista ta' servizzi ta' kura mal-fondi tal-assigurazzjoni g?all-mard jew ma' fondi sostituti statutorji.

65 B'mod partikolari, konformement mal-ispjegazzjonijiet tal-Gvern ?ermani?, il-Länder ifasslu pjanijiet tal-isptarijiet sabiex jintla?qu l-g?anijiet imsemmija fl-Artikolu 1 tal-KHG, ji?ifieri li ti?i ggarantita s-sigurtà ekonomika tal-isptarijiet sabiex ti?i ?gurata lill-popolazzjoni kura ta' kwalità g?olja, iffokata fuq il-pazjent u l-?ti?ijiet tieg?u, permezz ta' sptarijiet effettivi u ta' kwalità g?olja, indipendenti fuq il-livell ekonomiku, u billi jikkontribwixxu g?all-istabbiliment ta' tariffi g?all-kura ra?onevoli fuq il-livell so?jali.

66 Dan il-gvern jesponi, essenzjalment, li, sabiex jikkonkludi kuntratti g?all-provvista ta' servizzi ta' kura mal-fondi tal-assigurazzjoni g?all-mard jew mal-fondi sostituti statutorji, sptar privat g?andu joffri l-garanzija ta' kura fi sptar effika?i u ekonomika, g?andu jissodisfa r-rekwi?iti ta' kwalità deskritti b'mod iktar pre?i? fil-li?i, u g?andu jkun me?tie? g?all-finijiet ta' kura fi sptar adattata g?all?-ti?ijiet tal-persuna assigurata. Meta jkun hemm diversi sptarijiet adegwati li jkunu kandidati g?all-konklu?joni ta' kuntratt g?all-provvista ta' servizzi ta' kura u meta jkun me?tie? li ssir g?a?la, id-de?i?joni g?andha tittie?ed billi jittie?du inkunsiderazzjoni l-interess pubbliku u d-diversità tal-istituzzjonijiet li jamministrav sptarijiet wara li jkun ?ie debitament evalwat liema wie?ed mill-isptarijiet jissodisfa bl-a?jar mod ir-rekwi?iti ta' kura fi sptar ta' kwalità g?olja, iffokata fuq il-pazjenti u l?-ti?ijiet, effi?jenti u effika?i.

67 Il-qorti tar-rinviju tippre?i?a, f'dan ir-rigward, kif imsemmi fil-punt 21 ta' din is-sentenza, li l-applikazzjoni tal-le?i?lazzjoni nazzjonali inkwistjoni g?andha l-konsegwenza li l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT hija possibbli biss jekk is-servizzi pprovduti mill-isptar privat inkwistjoni jissodisfaw ?ti?ijiet iddefiniti fir-rigward tad-dritt tas-sigurtà so?jali. B'hekk, fil-prattika, sptar privat ma jkollu l-ebda ?ans li ji?i integrat fil-pjan tal-isptarijiet tal-Land tieg?u u lanqas li jikkonkludi kuntratti g?all-provvista ta' servizzi ta' kura mal-fondi tal-iskema statutorja tal-assigurazzjoni g?all-mard meta, fi ?dan dan il-Land, ikun hemm di?à numru suffi?jenti ta' sodod ta' sptar disponibbli g?al dixxiplina medika partikolari.

68 Kif irrileva l-Avukat ?enerali fil-punti 111 u 112 tal-konklu?jonijiet tieg?u, minn dawn l-indikazzjonijiet mog?tija mill-qorti tar-rinviju jirri?ulta li l-organi tal-iskema statutorja tal-assigurazzjoni g?al in?identi, l-asso?jazzjonijiet tal-fondi tal-assigurazzjoni g?all-mard fil-livell tal-Land u l-asso?jazzjonijiet tal-fondi sostituti g?andhom ?erta setg?a diskrezzjonal f'dak li jirrigwarda l-konklu?joni ta' kuntratt ma' sptar u li l-Länder ma humiex obbligati jintegraw fil-pjan tal-isptarijiet tag?hom l-isptarijiet li ma humiex sptarijiet universitarji rregolati mid-dritt privat li jwettqu tran?azzjonijiet f'kundizzjonijiet so?jali komparabbi ma' dawk applikabbi g?all-organi rregolati mid-dritt pubbliku.

69 L-e?er?izzju ta' tali setg?a diskrezzjonal skont ?ti?ijiet iddefiniti fir-rigward tad-dritt tas-sigurtà so?jali jista' jkollu l-konsegwenza, bi ksur tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali, li sptarijiet privati komparabbi ji?u trattati b'mod differenti fir-rigward tal-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT fir-rigward tas-servizzi simili, ipprovdu ta?t kundizzjonijiet so?jali komparabbi ma' dawk applikabbi g?all-organi rregolati mid-dritt pubbliku.

70 G?aldaqstant, ir-risposta li g?andha ting?ata g?all-ewwel domanda hija li l-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali li, billi tipprevedi li s-servizzi ta' kura pprovduti minn sptar privat huma e?entati mill-VAT jekk dan l-isptar ikun approvat konformement mad-dispo?izzjonijiet nazzjonali dwar l-iskema ?enerali ta' assigurazzjoni g?all-mard min?abba l-integrazzjoni tieg?u fil-pjan tal-isptarijiet ta' Land jew min?abba l-konklu?joni ta' kuntratti g?all-provvista ta' servizzi ta' kura mal-fondi ta' assigurazzjoni g?all-mard jew mal-fondi sostituti statutorji, twassal sabiex l-isptarijiet privati komparabbi li jipprovdu servizzi simili f'kundizzjonijiet so?jali komparabbi ma' dawk applikabbi g?all-organi rregolati mid-dritt pubbliku ji?u trattati b'mod differenti fir-rigward tal-e?enzjoni prevista f'din id-dispo?izzjoni.

Fuq it?tieni domanda

71 Permezz tat-tieni domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju qieg?da essenzjalment tistaqsi liema huma l-elementi li l-awtoritajiet kompetenti ta' Stat Membru jistg?u jie?du inkunsiderazzjoni sabiex jiddeterminaw jekk servizzi ta' kura pprovduti minn sptar privat humiex ?gurati f'kundizzjonijiet so?jali komparabbi ma' dawk applikabbi g?all-organi rregolati mid-dritt pubbliku, fis-sens tal-

Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT.

72 Il-qorti tar-rinviju tixtieq tkun taf, b'mod partikolari, jekk il-prestazzjoni tal-isptar fil-qasam tal-persunal, tal-bini u tat-tag?mir kif ukoll l-effettività ekonomika tal-amministrazzjoni tieg?u jistg?ux jittie?du inkunsiderazzjoni g?al dan il-g?an, jew jekk hemmx lok li tittie?ed po?izzjoni mill-perspettiva tal-pazjent u li jitqies li l-kundizzjonijiet so?jali huma komparabbi meta l-ispejje? tal-ma??oranza tal-pazjenti jit?allsu minn organi tas-sigurtà so?jali.

73 F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li l-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT ma jiddefinixxix b'mod pre?i? l-aspetti tas-servizzi ta' kura kkon?ernati li g?andhom jitqabblu sabiex ji?i evalwat jekk dawn is-servizzi humiex ?gurati f'kundizzjonijiet so?jali komparabbi u, g?aldaqstant, jekk l-imsemmija dispo?izzjoni hijiex applikabbi (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal?5 ta' Marzu 2020, Idealmed III, C?211/18, EU:C:2020:168, punt 24).

74 F'dawn i?-?irkustanzi, il-Qorti tal-?ustizzja qieset li jistg?u jittie?du inkunsiderazzjoni elementi b?alma huma n-natura ta' interess ?enerali tas-servizzi pprovduti, il-fatt li s-servizzi huma koperti mill-iskema ta' sigurtà so?jali jew huma pprovduti fil-kuntest ta' kuntratti konklu?i ma' awtoritajiet pubbli?i ta' Stat Membru, bi prezzijet iffissati minn dawn il-kuntratti u li l-ispejje? tag?hom huma parzjalment im?allsa minn istituzzjonijiet tas-sigurtà so?jali tal-imsemmi Stat Membru (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal?10 ta' ?unju 2010, CopyGene, C?262/08, EU:C:2010:328, punti 69 u 70, u tal?5 ta' Marzu 2020, Idealmed III, C?211/18, EU:C:2020:168, punt 32).

75 Fir-rigward, fl-ewwel lok, tal-portata tal-kun?ett ta' "kundizzjonijiet so?jali komparabbi", g?andu ji?i ppre?i?at, kif irrileva l-Avukat ?enerali fil-punt 89 tal-konklu?jonijiet tieg?u, li mill-formulazzjoni stess tal-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT jirri?ulta li l-imsemmija kundizzjoni tirreferi g?as-servizzi pprovduti mill-istabbiliment ikkon?ernat.

76 Mill-formulazzjoni ta' din id-dispo?izzjoni jirri?ulta wkoll li, minn na?a, il-kundizzjonijiet li fihom is-servizzi huma pprovduti fi sptar g?andhom ikunu mhux identi?i i?da komparabbi ma' dawk li fihom ji?u pprovduti s-servizzi fi stabbiliment irregolat mid-dritt pubbliku u, min-na?a l-o?ra, dawn il-kundizzjonijiet g?andu jkollhom natura so?jali.

77 Fit-tieni lok, kif irrileva l-Avukat ?enerali fil-punt 86 tal-konklu?jonijiet tieg?u, il-kundizzjoni dwar il-"kundizzjonijiet so?jali komparabbi" hija inti?a li ji?i evitat li s-servizzi offruti mill-istabbilimenti privati jkunu e?entati meta l-imsemmija stabbilimenti ma jkunux su??etti g?al obbligi li jissodisfaw g?an so?jali komparabbi ma' dawk imposti fuq l-istabbilimenti rregolati mid-dritt pubbliku.

78 Fit-tielet lok, kif tfakkar fil-punt 57 ta' din is-sentenza, l-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT huwa inti? b'mod partikolari li jnaqqas l-ispejje? tal-kura tas-sa??a u li jag?mel din il-kura iktar a??essibbli g?all-individwi, li jimplika wkoll l-a??essibbiltà ta' kura ta' kwalità tajba.

79 G?aldaqstant, sabiex ji?i evalwat jekk is-servizzi tal-isptarijiet privati humiex ?gurati f'kundizzjonijiet so?jali komparabbi ma' dawk tal-istabbilimenti rregolati mid-dritt pubbliku, il-qorti tar-rinviju g?andha, l-ewwel nett, tie?u inkunsiderazzjoni l-kundizzjonijiet, previsti fil-le?i?lazzjoni applikabbi, li g?alihom huma su??etti l-isptarijiet irregolati mid-dritt pubbliku, f'dak li jirrigwarda s-servizzi pprovduti, u li huma inti?i li jintla?aq l-g?an li jitnaqqsu l-ispejje? tal-kura tas-sa??a u li jag?mlu kura ta' kwalità tajba iktar a??essibbli g?all-individwi, u li huma adatti u ne?essarji g?al dan il-g?an.

80 Sussegwentement, mill-g?an tal-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT, kif imfakkar fil-punt 78 ta' din is-sentenza, jirri?ulta li g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni l-

ispejje? tas-servizzi pprovduti mill-isptarijiet privati li jkollhom jit?allsu mill-pazjenti.

81 F'dan ir-rigward, kif tirrileva I-Kummissjoni Ewropea, il-kwistjoni ta' jekk it-tariffi b'rata fissa g?al kull jum humiex ikkalkulati b'mod komparabbi fi sptar privat u fi sptar irregolat mid-dritt pubbliku tista' tirri?ulta rilevant. Bl-istess mod, hija l-qorti tar-rinviju li g?andha te?amina jekk is-servizzi pprovduti mill-isptarijiet privati humiex koperti mill-iskema ta' sigurtà so?jali jew abba?i ta' kuntratti konklu?i mal-awtoritajiet pubbli?i ta' Stat Membru, b'tali mod li l-ispejje? li jkollhom jit?allsu mill-pazjenti jkunu ta' livell komparabbi ma' dawk sostnuti mill-pazjenti fi stabbilimenti pubbli?i.

82 Fl-a??ar nett, il-prestazzjoni tal-isptar privat, fil-qasam tal-personal, tal-bini u tat-tag?mir, kif ukoll l-effi?jenza ekonomika tal-amministrazzjoni tieg?u jistg?u jittie?du inkunsiderazzjoni meta l-isptarijiet irregolati mid-dritt pubbliku jkunu su??etti g?al indikaturi ta' ?estjoni komparabbi u meta dawn tal-a??ar jikkontribwixxu sabiex jintla?aq l-g?an li jitnaqqsu l-ispejje? tal-kura tas-sa??a u li l-kura ta' kwalità tajba tkun iktar a??essibbli g?all-individwi, punt dan li g?andu ji?i vverifikat mill-qorti tar-rinviju.

83 Fid-dawl ta' dak li ntqal iktar 'il fuq, ir-risposta li g?andha ting?ata g?at-tieni domanda hija li l-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva dwar il-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li, sabiex ji?i ddeterminat jekk servizzi ta' kura pprovduti minn sptar privat humiex ?gurati f'kundizzjonijiet so?jali komparabbi ma' dawk applikabbi g?all-organi rregolati mid-dritt pubbliku, l-awtoritajiet kompetenti ta' Stat Membru jistg?u jie?du inkunsiderazzjoni, meta jkunu inti?i li jil?qu l-g?an li jitnaqqsu l-ispejje? tal-kura tas-sa??a u li l-kura ta' kwalità tajba tkun iktar a??essibbli g?all-individwi, il-kundizzjonijiet regolamentari applikabbi g?as-servizzi pprovduti mill-isptarijiet irregolati mid-dritt pubbliku kif ukoll l-indikaturi tal-prestazzjoni ta' dan l-isptar privat fil-qasam tal-personal, tal-bini u tat-tag?mir kif ukoll l-effi?jenza ekonomika tal-amministrazzjoni tieg?u, meta dawn l-indikaturi jkunu applikabbi wkoll g?all-isptarijiet irregolati mid-dritt pubbliku. Jistg?u jittie?du inkunsiderazzjoni wkoll il-modalitajiet g?all-kalkolu tat-tariffi b'rata fissa g?al kull jum kif ukoll it-te?id ta' responsabbiltà g?all-?las, ta?t l-iskema tas-sigurtà so?jali jew ta?t kuntratti konklu?i ma' awtoritajiet pubbli?i, tas-servizzi pprovduti mill-imsemmi sptar irregolat mid-dritt privat, b'tali mod li l-ispejje? sostnuti mill-pazjent ikunu qrib dawk sostnuti, fir-rigward ta' servizzi simili, mill-pazjent ta' sptar irregolat mid-dritt pubbliku.

Fuq l-ispejje?

84 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li g?andha tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, II-Qorti tal-?ustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) **L-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat?28 ta' Novembru 2006** dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali li, billi tipprevedi li s-servizzi ta' kura pprovduti minn sptar privat huma e?entati mit-taxxa fuq il-valur mi?jud jekk dan l-isptar ikun approvat konformement mad-dispo?izzjonijiet nazzjonali dwar l-iskema ?eneral ta' assigurazzjoni g?all-mard min?abba l-integrazzjoni tieg?u fil-pjan tal-isptarijiet ta' Land jew min?abba l-konklu?joni ta' kuntratti g?all-provvista ta' servizzi ta' kura mal-fondi ta' assigurazzjoni g?all-mard jew mal-fondi sostituti statutorji, twassal sabiex l-isptarijiet privati komparabbi li jipprovdu servizzi simili f'kundizzjonijiet so?jali komparabbi ma' dawk applikabbi g?all-organi rregolati mid-dritt pubbliku ji?u ttrattati b'mod differenti fir-rigward tal-e?enzjoni prevista f'din id-dispo?izzjoni.

2) L-Artikolu 132(1)(b) tad-Direttiva 2006/112 g?andu ji?i interpretat fis-sens li, sabiex ji?i ddeterminat jekk servizzi ta' kura pprovduti minn sptar privat humiex ?gurati f'kundizzjonijiet so?jali komparab bli ma' dawk applikabbli g?all-organi rregolati mid-dritt pubbliku, l-awtoritajiet kompetenti ta' Stat Membru jistg?u jie?du inkunsiderazzjoni, meta jkunu inti?i li jil?qu l-g?an li jitnaqqsu l-ispejje? tal-kura tas-sa??a u li l-kura ta' kwalità tajba tkun iktar a??essib bli g?all-individwi, il-kundizzjonijiet regolamentari applikabbli g?as-servizzi pprovduti mill-isptar ijet irregolati mid-dritt pubbliku kif ukoll l-indikaturi tal-prestazzjoni ta' dan l-isptar privat fil-qasam tal-personal, tal-bini u tat-tag?mir kif ukoll l-effi?jenza ekonomika tal-amministrazzjoni tieg?u, meta dawn l-indikaturi jkunu applikabbli wkoll g?all-isptar ijet irregolati mid-dritt pubbliku. Jistg?u jittie?du inkunsiderazzjoni wkoll il-modalitajiet g?all-kalkolu tat-tariffi b'rata fissa g?al kull jum kif ukoll it-te?id ta' responsabbiltà g?all-?las, ta?t l-iskema tas-sigurtà so?jali jew ta?t kuntratti konklu?i ma' awtoritajiet pubbli?i, tas-servizzi pprovduti mill-imsemmi sptar irregolat mid-dritt privat, b'tali mod li l-ispejje? sostnuti mill-pazjent ikunu qrib dawk sostnuti, fir-rigward ta' servizzi simili, mill-pazjent ta' sptar irregolat mid-dritt pubbliku.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Fran?i?.